

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 25 D. NUTARIMO
NR. 734 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUTORIŲ TEISIŲ IR GRETUTINIŲ TEISIŲ
ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-19-829) (TAIS Nr.19-6324))

2019-05-30 Nr.NV-1513

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome tikslinti Projekto 2.2 papunktyje keičiamo Kompensacinio atlyginimo už audiovizualinių kūrinių ar fonogramose įrašytų kūrinių atgaminimą asmeniniais tikslais surinkimo, paskirstymo, mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašo (toliau – keičiamas Aprašas) 1 punkto pakeitimą, kuriuo siūloma šio punkto formuluotėje išbraukti nuostatą „arba jų teisių perėmėjams“. Pažymime, kad Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (toliau – Įstatymas) 20 straipsnio 4 dalis nustato, jog *autorių teisių ir gretutinių teisių subjektai* turi neatšaukiamą teisę gauti kompensacinį atlyginimą už kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimą asmeniniais tikslais analoginėje ar skaitmeninėje laikmenoje. Pagal Įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžtą „autorių teisių subjekto“ sąvoką (*Autorių teisių subjektas* – autorius, kitas fizinis arba juridinis asmuo, šio Įstatymo nustatytais atvejais turintis išimtinės turtinės autorių teises, taip pat *fizinis arba juridinis asmuo, kuriam perėjo išimtinės turtinės autorių teisės (autorių teisių perėmėjas)*), autorių teisių perėmėjai patenka į šios sąvokos apibrėžtį. Atitinkamai Įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje apibrėžiamas, įskaitant gretutinių teisių perėmėjus, ir gretutinių teisių subjektas. Taigi, Projektu siūlomu pakeitimu susiaurinama keičiamo Aprašo taikymo sritis ir eliminuojami autorių ir gretutinių teisių perėmėjai. Siūlome teikiamo pakeitimo atsisakyti, kaip neatitinkančio įstatyminio reguliavimo. Nepakeitus Įstatymo, žemesnės galios teisės aktu negali būti keičiamas Įstatyme įtvirtintas reguliavimas ir susiaurinamas autorių ir gretutinių teisių subjektų teisės (gauti kompensacinį atlyginimą) taikymas.

2. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamas Aprašas yra Įstatymo normų taikymo aktas, siūlome Projekto 2.4 papunktyje teikiamą Aprašo 10 punkto pakeitimą tikslinti ir 10.1-10.3.papunkčiuose atsisakyti Įstatymo 20 straipsnio 9 dalyje nustatytų taisyklių perrašymo, paliekant tik nuostatų, kurias būtina detalizuoti įgyvendinant Įstatymą, įgyvendinimo ir taikymo tvarką.

3. Projekto 2.6 papunktyje keičiamo Aprašo 28 punkto formuluotėje turėtų būti teikiama nuoroda į 10.2 papunktį ir, atsižvelgiant į Aprašo 10.2 papunkčio nuostatoje nurodomą vieną programą, pakeistas žodis „programų“. Atitinkamai Projekto 2.7 papunktyje teikiame pakeitime turėtų būti teikiama nuoroda į Aprašo 10.1 papunktį.

4. Siekiant aiškumo, siūlome įvertinti keičiamo Aprašo 14 ir 17 punktų nuostatas, ar jose neturėtų būti vartojama nuostata „analoginė ar skaitmeninė laikmena“.

5. Siekiant aiškumo, Projekto 2.10 papunkčio pakeitimo esmėje siūlome nurodyti keičiamos struktūrinės dalies pavadinimą „PRIDEDAMA“. Atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Teisės aktų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m.

gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, rekomendacijų 87 punktu, sunumeruotas priedo tekstas keičiamas punktais, o nesunumeruotas keičiamas pastraipomis. Įvertinus tai, būtų tikslinga peržiūrėti visą Projektu keičiamą 2 priedą, jo punktus dėstyti sunumeruojant taip, kad išvengti keitimo neaiškumo ateityje.

6. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamu Aprašu nustatoma kompensacinio atlyginimo surinkimo, paskirstymo, mokėjimo ir grąžinimo tvarka, derėtų įvertinti ir Projekto 2.6 bei 2.7 punktų nuostatų, kuriose nustatomos atsiskaitymo už lėšų panaudojimą taisyklės, dėstyti šiame Apraše pagrįstumą. Be kita ko, pastebime, kad Projekto 2.7 punkto nuostata, reguliuojanti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos radijo ir televizijos komisijos teikiamų ataskaitų turinį, yra ne šio teisės akto reguliavimo dalykas, todėl šio punkto tikslinga atsisakyti.

7. 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20¹, 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymu įtvirtinta Įstatymo 78 straipsnio 11 dalis nustato, kad *Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato Privalomų nurodymų patvirtinti taikymo interneto prieigos teikėjams tvarką*, tačiau iki šiol ši tvarka nėra patvirtinta ir įgaliojimai tokią tvarką patvirtinti kuriai nors institucijai nėra suteikti. Be to, Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. priimto Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 20, 20-1, 25, 31, 32, 63, 75 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymu (įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d.) patikslintame Įstatymo 25 straipsnyje (5 ir 6 dalys) nustatyta, kad *Vyriausybės įgaliota institucija nustato tvarką*, numatančią keitimąsi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) 2017/1563, bei nustatomi ir kiti pavedimai Vyriausybės įgaliotai institucijai. Pastebime, kad ir šiuo atveju įgaliojimai atlikti nurodytus veiksmus nesuteikti. Atsižvelgiant tai, kad Projektu keičiamas Vyriausybės nutarimas, kuriame ir turėtų būti nustatyti įgaliojimai kultūros ministerijai ar kitai kompetentingai institucijai priimti Įstatymą įgyvendinančius teisės aktus, siūlome pildyti Projektą nuostatomis, suteikiančiomis konkrečius įgaliojimus dėl minėtų teisės aktų patvirtinimo ir Įstatyme nustatytų funkcijų vykdymo (atitinkamai papildant ir keičiamo nutarimo preambulėje nurodytą teisinį pagrindą).

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė